

โครงการพระราชดำริ

พระดาบส

The Phra Dabos Project

คำนำ

ตลอด ๗๐ ปีแห่งการครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ พระองค์มีพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการต่างๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของพสกนิกรชาวไทยกว่า ๔,๖๐๐ โครงการ ซึ่งแต่ละโครงการล้วนแสดงถึงพระอัจฉริยภาพ พระวิริยะอุตสาหะ และพระราชปณิธานที่จะขจัดปัญหาความทุกข์ยากของราษฎร ทรงทุ่มเทพระวรกายในการเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ห่างไกล พระราชทานแนวพระราชดำริ แนวทางการดำเนินงาน และคำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหา รวมถึงทรงสร้างสรรค์นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ด้วยพระองค์เอง จนทำให้โครงการเหล่านั้นสำเร็จลุล่วงด้วยดี

หนังสือชุด **ศาสตร์พระราชา** ได้นำเสนอโครงการตามพระราชดำริที่เป็นแบบอย่างอันดีในการศึกษาหลักการทรงงานของพระองค์ท่าน ซึ่งมีหลักการสำคัญคือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อเป็นแรงบันดาลใจที่จะน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมนำหลักคิดและพระราชกรณียกิจของพระองค์ไปศึกษาค้นคว้าและประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและประเทศชาติสืบไป

ปวงข้าพระพุทธเจ้าขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้
ข้าพระพุทธเจ้า **สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์**

Preface

During His 70-year reign, King Bhumibol Adulyadej, or King Rama IX, initiated more than 4,600 projects to improve the quality of life of His people. Each project reflects His intelligence, hard work, and determination to solve His people's problems. He visited His people often, no matter how near or far, and gave advice and solutions to local problems. He also invented tools to ensure each project would be a success.

The Art and Science of King Bhumibol Adulyadej Series gives knowledge and information about the King's theories, process, and thoughts about work and life – emphasizing King Rama IX's process of ‘Understand, Approach, and Develop,’ which guided his thinking and actions to improve quality of life of His people. We study what the King Bhumibol Adulyadej did for Thailand, so we can follow in His footsteps.

This series is dedicated to the loving memory of His Majesty, King Rama IX of Thailand, Bhumibol Adulyadej.

Respectfully,
The Satapornbooks Publishing Company

“

...ขณะนี้ยังมีบุคคลอีกจำนวนมาก ที่มีความตั้งใจจริงมีศรัทธาขวนขวายหาความรู้เป็นวิชาชีพใส่ตน แต่ประสบปัญหาไม่มีความรู้พื้นฐาน และไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาวิชาชีพ ระดับต่างๆ ได้ หากมีช่องทางช่วยเหลือบุคคลเหล่านี้ให้มีความรู้วิชาชีพที่เขาปรารถนา ย่อมจะเป็นประโยชน์ ต่อสังคมและประเทศชาติได้...

”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานแก่ พลตำรวจตรีสุชาติ เผือกสกนธ์
เลขาธิการคนแรกของมูลนิธิพระดาบส เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘

“

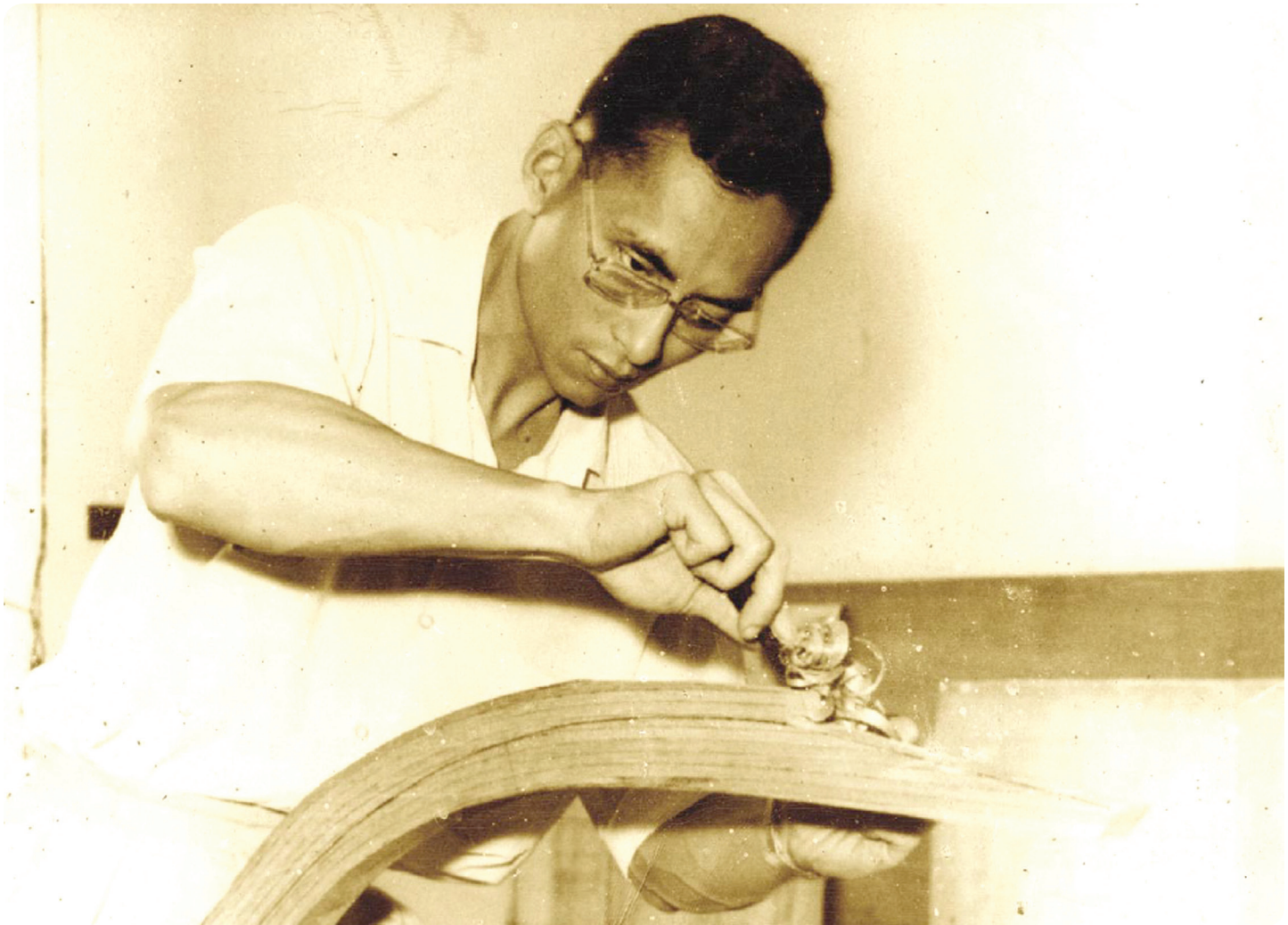
Currently, there are many people determined and wanting to study for career development. But they lack a formal education and do not have money for school. If we can help these people, they would be able to make a living and advance their careers. Thailand will benefit from these people.

”

King Bhumibol Adulyadej Talking to Police Major General Suchart P. Sakorn,
the first Secretary-General of the Phra Dabos Project,
2518 B.E.

โครงการพระดาบส ตามกระแสพระราชดำริ
**The Phra Dabos Project under the Royal Patronage
of His Majesty, King Rama IX**

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงสนพระราชหฤทัยในงานช่างและการวิศวกรรม

ความเป็นมา

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ มีพระราชปณิธานที่จะให้การศึกษแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ทรงเห็นว่าการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและการพัฒนาประเทศ จึงมีพระราชดำริส่วนพระองค์ที่ทรงสนับสนุนให้สร้างโอกาสทางการศึกษแก่ประชาชนทุกระดับชั้น เนื่องจากยังมีประชาชนอีกจำนวนมากที่ประสบปัญหาไม่มีความรู้พื้นฐาน และไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาวิชาชีพระดับต่างๆ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานแนวพระราชดำริดังกล่าวแก่พลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์ ซึ่งขณะนั้นเป็นอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข และมีความเชี่ยวชาญในงานช่างต่างๆ ให้จัดตั้ง **โครงการพระดาบส** ขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ขาดแคลนทุนทรัพย์ แต่มีความยินดีสนใจใฝ่ศึกษาและมีความเพียรอย่างแท้จริง ให้ได้รับโอกาสฝึกวิชาชีพและฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สามารถประกอบสัมมาอาชีพ สร้างตนเอง ช่วยเหลือครอบครัว สังคม และประเทศชาติต่อไป

Background

King Rama IX, Bhumibol Adulyadej, realizing the importance of education, wanted His people to be educated. He thought education would contribute to the wellbeing and development of Thailand. He planned to give people from all walks of life equal opportunities to study. There were many people lacking money for the schooling, which would develop their careers.

In 2519 B.E., King Bhumibol Adulyadej discussed the matter with Police Major General Suchart P. Sakorn, then Director-General of the Post and Telegraph Department. Mr. Sakorn had demonstrated intelligence at his post, so King Bhumibol asked him to oversee the Phra Dabos Project. The Phra Dabos Project aims to help the underprivileged study. The participants are hard working and determined people who cannot afford to go to school. They are trained for their future careers and the Phra Dabos Project also helps to instill honesty and integrity in them. After completing the project, the participants will be able to have a career and make a living to support their families – helping to develop Thailand.

พระดาบส หรือ พระฤๅษี ผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ในสมัยโบราณ

‘พระดาบส’ ผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้

“ที่เลือกเอาคำพระดาบสนี้ เพราะว่าเห็นสภาพอย่างโบราณที่ว่าไว้ตอนต้น แต่ยังมีว่าเพราะคำพระดาบส หรือพระฤๅษี ก็เป็นคนที่ควรบูชา คนที่ควรยกย่องและนับถือ ฉะนั้น ก็เป็นกิจการที่ไปในทางมงคล ไปในทางที่สูง ในทางที่เจริญ ทุกคนที่ได้สนใจในกิจการนี้ ก็ขอให้ช่วยกันคิด ช่วยให้ครบถ้วน ทั้งกำลังทรัพย์ ทั้งกำลังใจ ทั้งความ ประพฤติที่เหมาะสมที่ดี จะทำให้โครงการพระดาบส มีผลสำเร็จเต็มเปี่ยม ทำให้ส่วนรวมของสังคม ซึ่งในปัจจุบัน เป็นป่าคอนกรีต ให้ป่านี้ร่มเย็น เพราะว่าเวลาพูดถึงป่าคอนกรีต โดยมากก็เป็นสิ่งน่ากลัว เหมือนป่าที่บดและพร้อม กับเป็นเหมือนทะเลทราย และถ้าป่าคอนกรีตนี้มีบุคคลที่มีจิตใจที่ดี ก็จะร่มเย็นและอยู่ได้แบบของเรา แบบไทยๆ ของเรา จะทำให้บ้านเมืองมีความเจริญ มีความผาสุก มีความสุข”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานแก่ คุณหญิงวัลลีย์ พงษ์พานิช ประธานกรรมการหาทุนโครงการพระดาบส และคณะ
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต
วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔

Phra Dabos, the Knowledge Provider

“I named the project Phra Dabos because Phra Dabos was a hermit monk who was honored and respected for his wisdom and teachings. The Phra Dabos Project will bring career development and prosperity. I hope everybody will help and encourage one another to do good deeds. Then, the Phra Dabos Project will be successful. We will instill honesty and integrity in the participants. Thailand has become a concrete jungle, where people are selfish. I want it to become a fertile forest, which treats people more nicely. When it comes to the concrete jungle, people would fear its image of dryness, infertility, and insecurity. If this concrete jungle has good people, it will become a more pleasant place to live. We can live together peacefully and happily if people act better, ethically and morally.”

King Bhumibol Adulyadej Talking to Khun Ying Wanlee Pongpanit,
the Director of Fundraising for the Phra Dabos Project and her team members
The Royal Chitralada Villa at Dusit Palace
December 15, 2524 B.E.

ชีวกโกมารภัจจ์ อาสารับใช้พระอาจารย์แทนค่าเล่าเรียนวิชา ต่อมาได้รับยกย่องเป็นบรมครูแห่งการแพทย์แผนโบราณ

คำว่า “พระดาบส” หรือ “พระฤๅษี” ล้วนเป็นคำที่มีความหมายไปในทางที่มงคล ควรนับถือและบูชา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงเปรียบเทียบกับการเรียนการสอนในสมัยโบราณ ผู้ที่ต้องการเป็นลูกศิษย์ของพระดาบส จะต้องเป็นผู้ที่มีความเพียรและตั้งใจใฝ่รู้อย่างแท้จริง เพราะพระดาบสนั้นจำศีลภาวนาอยู่ในป่าลึก ผู้ที่ไปหาจะต้องบุกป่าฝ่าดงด้วยความยากลำบาก เมื่อไปพบพระดาบสก่อนจะฝากตัวเป็นศิษย์ จะต้องผ่านบททดสอบความอดทนอีกหลายประการ จนเป็นที่แน่ใจว่าผู้ที่มาขอเป็นลูกศิษย์นั้นมีความตั้งใจอยากได้วิชาจริง ท่านจึงรับไว้เป็นลูกศิษย์และถ่ายทอดวิชาโดยไม่ปิดบังและไม่หวังผลประโยชน์อันใด หากแต่ลูกศิษย์นั้นจะต้องปรนนิบัติรับใช้ และเมื่อศิษย์นั้นมีความรู้เพียงพอ จึงกราบลาพระอาจารย์กลับบ้านกลับเมือง เพื่อนำความรู้ที่พระอาจารย์ถ่ายทอด ไปใช้ประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นต่อไป

โครงการพระดาบส จึงนำเอาวิธีการประสิทธิ์ประสาทวิชาของพระดาบสในอดีตมาประยุกต์ใช้โดยเป็นแหล่งรวมความรู้เพื่อถ่ายทอดให้เป็นวิทยาทานกับคนอื่นๆ สืบไป

Phra Dabos was an ascetic monk who was much respected. King Bhumibol compared the Phra Dabos Project with the educational system in the old days where it took a lot of effort to study with wise monks who lived and meditated deep in the forests, like Phra Dabos. People who wanted to study with them needed to find them first! Then, they had to pass many tests, to be accepted as students, because these wise hermits wanted to make sure their candidates were hard-working and committed students. If accepted as students, the wise hermit monks would teach and train the students. In return, students would serve their teachers. When the students finished their training, they would say goodbye to their wise masters and return to their homes. The former-students then used their training to improve develop their hometowns.

The Phra Dabos Project adapts the educational system in the old days to educate people in the hope that the people would pass on their knowledge to others.

โรงเรียนพระดาบส เปิดสอนวิชาชีพแก่นักเรียนที่มีความตั้งใจแต่ขาดทุนทรัพย์